

มโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์อัศจรรย์ของเดวิด ฮูม

นางสาวอัญชลี ปิยปัญญาวงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา ภาควิชาปรัชญา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1470-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DAVID HUME'S CONCEPT OF MIRACLES

Miss Anchalee Piyapanyawong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Philosophy

Department of Philosophy

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1470-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์อัศจรรย์ของเดวิด ฮูม

โดย

นางสาวอัญชลี ปิยปัญญาวงศ์

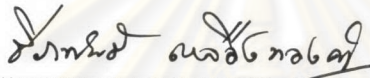
สาขาวิชา

ปรัชญา

อาจารย์ที่ปรึกษา

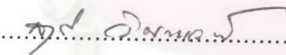
รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณฯ สถาอานันท์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมฤดี วิศทเวทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณฯ สถาอานันท์)

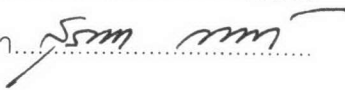

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุกฤษฏี แพทย์น้อย)

อัญชลี ปิยปัญญาวงศ์ : มโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์อัศจรรย์ของเดวิด ฮูม (DAVID HUME'S CONCEPT OF MIRACLES) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณนา สถาอานันท์, 69 หน้า. ISBN 974-53-1470-6.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์มโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์อัศจรรย์ของเดวิด ฮูม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมโนทัศน์เรื่องกฎธรรมชาติและประเมินความเป็นไปได้ของเหตุการณ์อัศจรรย์ ผลการวิเคราะห์ประเด็นเรื่องกฎธรรมชาติ พบว่า "กฎธรรมชาติ" ตามทัศนะของฮูมมีลักษณะสามประการ คือ *ประการแรก* เป็นความสม่ำเสมอของเหตุการณ์เกี่ยวกับการดำเนินไปของโลก และสรรพสิ่งในโลก โดยมีใช่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น *ประการที่สอง* เป็นกฎตายตัวที่ไม่เคยมีตัวอย่างขัดแย้ง และไม่สามารถละเมิดตัวเองได้ และ*ประการที่สาม* เป็นกฎเชิงประจักษ์ที่อยู่ภายใต้ความสามารถในการรับรู้ทางประสาทสัมผัสของมนุษย์ผู้ประเมินเหตุการณ์นั้น ส่วนการประเมินความเป็นไปได้ของเหตุการณ์อัศจรรย์นั้น พบว่า ฮูมมิได้ยืนยันความเป็นไปได้หรือไม่ได้ของเหตุการณ์อัศจรรย์ในทางภววิทยา แต่แนวคิดดังกล่าวของเขานำไปสู่ข้อสรุปเชิงญาณวิทยาได้เพียงว่ามนุษย์ไม่สามารถตัดสินได้ชัดเจนว่า เหตุการณ์ใดถือเป็นเหตุการณ์อัศจรรย์ เนื่องจากสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือในแต่ละพื้นที่ของโลกธรรมชาติมีเหตุการณ์ที่มนุษย์ถือเป็นกฎธรรมชาติแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ปรัชญา.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....ปรัชญา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2547.....

4480237022 : MAJOR PHILOSOPHY

KEYWORD : MIRACLE / HUME / PHILOSOPHY OF RELIGIOUS

ANCHALEE PIYAPANYAWONG : DAVID HUME'S CONCEPT OF MIRACLES.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SUWANNA SATHA – ANAND, Ph.D. 69 pp.

ISBN 974-53-1470-6.

The aim of this thesis is to analyse the concept of miracles in David Hume's thought, especially the concept of the laws of nature and to evaluate the possibility of miracles. An analysis of the laws of nature indicates that "laws of nature" in Hume's view contain three characteristics. *First*, they are a regularity about the ways in which the natural world works which is not established by human beings. *Secondly*, they indicate exceptionless regularity which have never had a counter-instance, and they cannot violate themselves. *Thirdly*, they are empirical laws which can be observed by human beings. An evaluation of the possibility of miracles demonstrates that Hume does not confirm an ontological possibility or impossibility of miracles, but his concept of miracles leads to an epistemological conclusion that human beings can not judge decisively which event is a miracle. A main condition which leads to this conclusion is the dissimilarity of the laws of nature which are perceived by human beings who live in different parts of the world.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department.....Philosophy.....Student's signature.....

Field of study.....Philosophy.....Advisor's signature.....

Academic year.....2004.....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ สถาอานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้จุดประกายความคิดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ อีกทั้งยังดูแลเอาใจใส่ข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมฤดี วิศทเวทย์ ผู้สอนเอกัตศึกษาเกี่ยวกับญาณวิทยา ของเดวิดฮูม ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ามีพื้นฐานในการเข้าใจแนวคิดของฮูมชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ปรีชา ช่างขวัญเย็น อาจารย์ ดร. พงษ์ชาย เขียวพานทอง และคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาปรัชญา ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และเสนอแนะวิธีการทำ วิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าเสมอมา

ในการนี้ข้าพเจ้าขอกราบนมัสการขอบพระคุณ พระอาจารย์สาคร ธัมมาวุโร ที่ท่านเมตตา ให้แสงสว่างทางปัญญาแก่ข้าพเจ้าหลายประการโดยเฉพาะคำกล่าวของท่านที่ว่า **“วิทยานิพนธ์นี้ ...เราทำมันหรือมันทำเรา”** และพระอาจารย์บุญรอง กมโล ที่ท่านให้แง่คิดและความเบิกบานใจ แก่ข้าพเจ้า โดยท่านยกตัวอย่างคำกล่าวของพระมหาชนกในหนังสือพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ซึ่งมีใจความว่า **“การที่เราว่ายน้ำไปทางใดทางหนึ่งถึงแม้มองไม่เห็นฝั่งก็คงดีกว่าลอยคอ กลางมหาสมุทรเพื่อรอความตาย อีกทั้งการที่เราพยายามอย่างเต็มที่แล้ว นับว่าเป็นสิ่งที่ ปรากฏไม่คำนิ”** นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชิต แห่งคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ ดร. อูชาพร ชวลิตนิกุล แห่ง คณะพยาบาลศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้คอยห่วงใย และให้กำลังใจข้าพเจ้ามาโดยตลอด ทั้งนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โรงเรียนตากฟ้าวิชาประสิทธิ์ และหอพักสตรีลัดดาวรรณ มา ณ ที่นี้ ด้วย

สำหรับส่วนสำคัญยิ่งข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำเนิด ให้การ สนับสนุน และให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พลุทิศ สุขสมิติ แห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจารย์ ดร. สุรัชย์ อังคนาสายัณห์ และอาจารย์ ดร. เฉลียว เพชรทอง แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้เป็นเสมือนครอบครัวของข้าพเจ้าซึ่งให้การดูแลและเป็น กำลังใจแก่ข้าพเจ้าเสมอมา สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณกัลยาณมิตรอีกหลายท่าน และสรรพสิ่ง ทั้งหลายที่ข้าพเจ้ามิได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในที่สุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ และสมมติฐาน.....	2
1.4 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 มโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์อัศจรรย์ของเดวิด ฮูม.....	4
3 บทวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์อัศจรรย์.....	30
3.1 กฎธรรมชาติในทัศนะของฮูม	30
3.2 การประเมินความเป็นไปได้ของเหตุการณ์อัศจรรย์.....	38
3.3 ข้อวิจารณ์.....	57
4 บทสรุป	62
รายการอ้างอิง.....	67
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	69